

Waterbroei tulp: stand van zaken

In de jaren zestig deed het LBO al proeven met tulpen op water. Nog steeds zijn er proeven met deze cultuur en ook zijn er nog teeltsystemen in ontwikkeling. Tijdens een seminar op de Floriade gaven vier deskundigen uit de praktijk de stand van zaken weer.

Hans Neefjes

hneefjes@hortipoint.nl

Al sinds de jaren zestig worden er tulpen gebroeid. Inmiddels is bijna een op de twee tulpen op water gebroeid. Tijdens een seminar op de Floriade gaven de onderzoekers Hans Meester en Martin van Dam met de voorlichters Wim Granneman en Jo Schouw hun visie op de teeltwijze. De belangrijkste punten hieruit zijn voor u op een rij gezet (zie kaders).

Jo Schouw schatte in dat dit jaar zo'n 400 miljoen tulpen op water worden gebroeid. Voor komend seizoen is er volgens hem fust verkocht voor nog eens 100 miljoen bollen. Ook akkerbouwers gaan ermee aan de slag. Het is een relatief makkelijke teelt die prima past in hun teeltplan. Daarnaast is veel arbeid uit te besteden en is kennis en celruimte beschikbaar bij derden.

Deskundigen schatten dat er in de waterbroei net zoveel kans op 'schade' is als bij broeierij op grond. Water dat is gebruikt tijdens de broeierij mag niet geloosd worden op het oppervlaktewater. Er is nog onvoldoende kennis over

de invloed van ophoping van meststoffen.

De broeiers die zweren bij potgrond doen dit vooral vanwege het sortiment dat ze telen en de (betere) kwaliteit die ze nastreven. Potgrond is voor hen het beste en goedkoopste alternatief om dat te bereiken. Schouw denkt echter dat 80 tot 90% van de handel zware kwaliteit niet belangrijk vindt. ■

Nadelen waterbroei

- Waterbroei geeft lichtere tulpen, die vaak langer/uitgereker en steviger zijn.
- Niet op het hele sortiment kan goed worden gebroeid.
- De stelen groeien vaak door in de handelsfase.
- De arbeid voor het planten keert regelmatig terug. (Maar dit kan ook als welkome afwisseling tijdens oogstwerkzaamheden worden gezien).

Bladkiepen

Bladkiepen komt in de waterbroei zo'n tweemaal vaker voor dan bij broeierij op potgrond. Calcium, herkomst van bollen, cultivar en bolmaat spelen hierbij een rol. Zo lopen vooral de dikste bolmatten en cultivars als 'Purple Prince', 'Leen van der Mark' en 'Monte Carlo' risico op bladkiepen.

Een goede wateropname en verdamping kunnen problemen voorkomen. Zorgdragen voor gezonde wortels is verder een oplossing. Net als stoken met een kiertje lucht, voldoende hete verwarmingsbuizen - het liefst dicht bij het gewas, bijvoorbeeld via een hijsverwarming - en voldoende licht. Daglicht heeft de voorkeur, want daarvan spreiden de bladeren het meest. Proeven onder 6.000 lux kunstlicht leverde minder problemen met bladkiepen, maar resulteerde in kortere en lichtere tulpen. Iets minder dicht planten werkt positief ter voorkoming van bladkiepen.

Tijdens een seminar op de Floriade gaven onderzoekers en voorlichter hun visie op de waterbroei-teeltmethode bij tulp.

Voordelen

- De kosten per steel liggen bij waterbroei een tot twee cent lager dan bij broei op potgrond.
- Fust kan in een seizoen drie keer worden gebruikt.
- Er is een snelle teeltwisseling mogelijk.
- Per saldo is een kleinere koelcel nodig.
- Energiebesparing doordat gemiddeld genomen bij een lagere temperatuur gebroeid moet worden voor de beste kwaliteit.
- Bolontsmetting is niet noodzakelijk.
- Oogsten gaat makkelijker en sneller en het eindproduct is schoner.
- Mechanisatie van het planten is bij de prikbak mogelijk. Zo kan bijna iedereen bollen planten en de arbeidsprestatie gaat zo'n 40% omhoog.
- Water bij teeltsystemen op stromend water of eb/-vloed is te koelen. Dit leidt in de warmere perioden van het jaar tot een gewas dat minder snel 'nekt'. Voor late broei is dit dus een oplossing. Net zoals de herkomst van bollen, sortiment en bolmaat dat zijn.

Bemesten

Bij bemesting is er een voorkeur voor meststoffen met daarin calcium. De ideale EC van het water ligt tussen de 1 en 2. Een hogere EC leidt tot kortere en stevigere tulpen die makkelijker kunnen breken. Dat is positief bij een cultivar als 'Negrita', die makkelijk lang en slap wordt, maar negatief bij van nature korte en stevige cultivars als 'Prominence', 'Arma', 'Christmas Marvel', 'Monte Carlo' en 'Princes Irene'.